Smertegrensen er nådd

Av Edmund Schilvold

Publisert som leserbrev i Moss Avis

I forbindelse med budsjettforhandlingene kom det nylig fram at de borgerlige partiene foreslår å legge til rette for en omfattende utbygging i området mellom Reier skole og den første av blokkene på Framnes. Like ved skolen gjør nemlig grensen for landskapsvernområdet en kraftig sving vestover, før den igjen går østover og møter steingjerdet ved blokkene. En betydelig del av Reierskogen ligger dermed uten noen form for vern, og i dette området foreslår altså de borgerlige å selge tomter for omkring 20 millioner kroner. Det kan bli snakk om så mye som 40 boliger, fordelt på et areal på rundt 20 mål. Det er altså ingen liten utvidelse av bebyggelsen dette dreier seg om. Skulle dette framlegget få flertall, vil enda et stykke av naturen på Søndre Jeløy bli ugjenkallelig rasert.

Saken gjøres enda verre av det faktum at det aktuelle området, markert med rosa i kommuneplanen, skjærer nesten som en kile inn i skogen. Det er ikke bare ytterkantene som vil bli berørt, men et område som går nesten bort til vestkanten av åsen, der skogen er lite berørt av hogst og stedsvis minner om noe nær urskog. Bare få minutters gange lengre sør ligger dessuten Titt-ut. Vakrere utsikt enn dette finnes vel knapt i Oslofjorden.

Grensen for landskapsvernområdet oppleves i dette tilfellet som uhyre kunstig. Der den kunne ha fulgt steingjerdet, som danner et klart skille mellom natur og bebyggelse, forsvinner den inn i skogen. Det er bare mulig å forstå denne underlige grensetrekkingen når en kjenner årsaken, nemlig det kompromisset mellom kommunen og miljøvernmyndigheter som ble inngått ved opprettelsen av verneområdet. Den gang var det meningen at området skulle benyttes til offentlige formål, som idrettsanlegg eller liknende. Men det er nå gått mer enn tjue år uten at dette har blitt noe av, og i mellom tiden er bebyggelsen i Moss blitt ytterligere fortettet og utvidet. Jeg tror mange brukere av området vil være enige i at det er på høy tid å spørre om ikke tiden har løpt ifra beslutningene som ble tatt for så mange år siden. Området bør omreguleres, ja, men ikke til boligformål. Isteden bør en benytte sjansen til å sikre det som friluftsområde. Det er flere argumenter for en slik løsning:

- Området er en viktig innfallsport til landskapsvernområdet. Her begynner stier som fører sørover gjennom verneområdet og opp til Titt-ut, og her leder en gangvei bort til Jomfrubakken, eller Kvebakken som den også kalles. Det er ikke få turgåere som i løpet av et år setter bilen på

parkeringen ved kurbadet og benytter seg av en av disse lett tilgjengelige rutene. Noen enkle informasjonsskilt ville antakelig gjøre området enda mer populært. Skal framtidige turgåere bli møtt av et boligfelt?

- Buffer-funksjonen. Mye av landskapsvernområdet ligger i dag så tett opptil bebyggelsen som det er mulig å komme. Men ethvert verneområde bør ideelt sett være omgitt av en buffersone som skjermer verneverdiene mot inngrep utenfor grensene. En boligutbygging som skjærer som en trekant inn i skogen, vil ikke bare rasere den lyse og vakre løvskogen på stedet. Den vil også vesentlig forringe opplevelsen av de delene av verneområdet som da blir liggende i umiddelbar nærhet av et nytt boligfelt, med alt det medfører av biltrafikk og støy. Deler av skogen på vestsiden av Reieråsen er forøvrig planlagt vernet som naturreservat. Har miljøvernmyndighetene tenkt å innskjerpe vernet av én del av skogen, og samtidig sitte og se på at et område like i nærheten blir bygd ut?

- Vi har ikke mer å miste. Det gjenværende skogområdet på Reieråsen er såpass lite at nær sagt hver kvadratmeter teller. Smertegrensen er nådd. Ytterligere utbygging vil bryte opp et viktig turområde med betydelige verneverdier på en uakseptabel måte.

La oss så tenke oss at også dette området blir utbygd. Hvor lenge vil millionene fra dette tomtesalget vare? Hvilket området blir det neste? Skal en fortsette å forsyne seg av Jeløy-naturen til ingenting er igjen? Det er grunn til å minne om at Jeløy ennå er et av de aller rikeste områdene i landet når det gjelder artsmangfold. Eksperter har i årevis uttalt at nye boligfelt bør legges til grunnfjellsområdene på fastlandet, der verneverdiene tross alt er langt mindre. Dette bekreftes av rapporter som ”Biologisk mangfold i Moss, Rygge og Råde”, der et kart viser at Jeløya er full av ”særlig viktige lokaliteter”. Uansett hvor prekær den kommunale ”fattigdommen” måtte bli, vil den aldri kunne rettferdiggjøre omfattende utbygging i nye områder på Jeløy. For her sitter kommunen med rikdommer som ikke lar seg måle i kroner og øre, og som ikke tilhører Moss alene.

Det er ennå mulig å bevare mye av Jeløy som en grønn oase i en region der befolkningsveksten og utbyggingen bare fortsetter. De folkevalgte har her et stort ansvar for å hindre at ”Oslofjordens perle” blir en betegnelse som bare gjenfinnes på falmende papirer fra svunne tider.

Edmund Schilvold, Moss